

RG-42

Granat zaczepny RG-42

Historia i opis konstrukcji

Radziecki granat zaczepny RG-42 został skonstruowany w 1942 roku. Dzięki swojej prostej budowie szybko wyparł z uzbrojenia inne konstrukcje radzieckich granatów zaczepnych. Szczególnie udana okazała się konstrukcja zapalnika granatu UZRG, który udanie zastosowano także w granacie obronnym F-1. Od chwili powstania zarówno granat, jak i zapalnik (w nowszej wersji oznaczony jako UZRGM) zostały poddane tylko drobnym zmianom technologicznym.

Granat zaczepny RG-42 cechuje się podczas eksplozji bardzo nierównomierną fragmentacją korpusu, zaś w szczególności najbardziej niebezpieczne są duże odłamki powstające z obsady zapalnika i z samego zapalnika, starając tutaj duże niebezpieczeństwo dla samego rzucającego, które są groźne na dystansach nawet 20-30 metrów, chociaż z definicji granaty zaczepne powinny być używane przez żołnierzy w natarciu, np. podczas szturmu, gdy sam żołnierz jest nie osłonięty.

Mimo zastosowaniu w budowie granatu technologii, ułatwiających jego masową produkcję (tłoczenie z blach, zgrzewanie), granat posiada skomplikowaną konstrukcję. Składa się z blaszanego korpusu z dwoma denkami, osłony pobudzacza, wkładki odłamkowej (kilka zwojów ponacinanej blachy stalowej), gniazda zapalnika (ewentualnie z nitami mocującymi, zależnie od stosowanej w danym zakładzie technologii produkcji), materiału wybuchowego i podkładek tekturowych. W większości armii, w tym radzieckiej, które używały granatów zaczepnych RG-42, w

praktyce został on przez następne lata po zakończeniu II Wojny Światowej był wypierany przez nowocześniejsze konstrukcje.

W Polsce był produkowany od 1948 roku do niemal końca lat 90. XX wieku. Granat ten pozostaje na uzbrojeniu Wojska Polskiego po dziś dzień, głównie do szkolenia, ponieważ jego konstrukcja nie spełnia już kilku wymagań technicznych, jakie są stawiane tego typu konstrukcją granatów.

Producent: Polska

- Zakłady Sprzęty Precyzyjnego „Niewiadów”, a wcześniej także Zakłady Metalowe „Mesko” – Skarżysko-Kamienna oraz Zakłady „Nitrochem”

Tytuł i sygnatura instrukcji

- Instrukcja piechoty. Granaty ręczne, Szkol. 161/61. Ćwiczebne granaty ręczne (RPG-43 i RG-42), Uzbr. 1279/71

Wersje granatu

- Treningowy – korpus został wykonany z grubościennej rury, nie wypełnionej materiałem wybuchowym,

przeznaczony do treningu rzutu bez zapalnika lub z zamocowanym zapalnikiem treningowym (korpus malowany na czarno, z białym pasem)

- Szkolny – do nauki budowy, eksploatacji i znakowania (bez materiału wybuchowego, oznaczony białym pasem)
- Przekrój – do nauki budowy

Ogólna charakterystyka

- Przeznaczenie – do rażenia siły żywej przeciwnika na małych odległościach (w natarciu)
- Typ broni – ręczny granat zaczepnych
- Rodzaj działania rażącego – odłamkowej
- Typ fragmentacji – przypadkowa, częściowo wymuszona (nacięta wkładka odłamkowa)
- Typ zastosowania zapalnika – czasowy, ze zwłoką pirotechniczną UZRGM

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Wysokość granatu – nieuzbrojonego 85 mm, uzbrojonego w zapalnik UZRGM 127 mm

- Średnica korpusu granatu – 58 mm
- Masa granatu – nieuzbrojony 350 g, uzbrojonego 400 g
- Masa materiału wybuchowego – 120 g
- Rodzaj stosowanego materiału wybuchowego – trotyl
- Średnia odległość ręcznego rzutu granatem – 25-30 metrów
- Skuteczny promień rażenia – 5-8 metrów
- Promień bezpieczeństwa dla rzucającego – 25 metrów
- Czas działania zapalnika – 3,2-4 sekundy

Bibliografia

1. Andrzej Ciepłiński, Ryszard Woźniak: Encyklopedia współczesnej broni palnej (od połowy XIX wieku). Warszawa 1994: Wydawnictwo „WIS”, s. 176-177. ISBN 83-86028-01-7.
2. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły lądowe, Ministerstwo Obrony Narodowej, wydawnictwo Bellona 2018
3. Ministerstwo Obrony Narodowej
4. Tomasz Szczerbicki, Broń Strzelecka Wojska Polskiego

1943-2016, Vesper 2016